

Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor diplomové práce: Sylvie Fraňková

Název diplomové práce: Sémiotický rozbor textu zaměřený na asymetrii jazykového znaku

Vedoucí diplomové práce: Dr. PhDr. Renáta Listíková, MCF

Diplomová práce studentky Sylvie Fraňkové si vytkla za cíl shrnout dosavadní bádání v oboru sémantiky a sémiotiky, zaměřila se zejména na studium asymetrie jazykového znaku, jež pramení z jeho polysémického charakteru, a následně aplikovat tyto poznatky na konkrétní ukázce dvou tematicky shodných literárních textů. Z badatelského hlediska tedy práce, v první obsáhlé teoretické části, zabírá jak specifickou doménu lingvistiky, tedy tvorbu a fungování jazykového významu, saussurovského „signifié“, tak literární interpretaci na pozadí literárního zpracování mýtu o Salomé.

Teoretická část práce Sylvie Fraňkové je zdařilou kompilací obsáhlé odborné lingvistické bibliografie, a to od teorií vzniku jazyka a předsaussurovských úvah o jazykovém znaku přes strukturalistickou sémantiku až po soudobou sémiotiku reprezentovanou pracemi Charlese Pierce a především Umberta Eca. Diplomantka se v ní dokázala soustředit na téma a cíl, který si v práci vytkla, uvažuje nad otázkami motivace jazykového znaku, posunů významu, vztahu konotace-denotace a ovšem nad polysémií a obrazností jazyka obecně.

Aplikace těchto poznatků pak představuje druhou, méně obsáhlou avšak propracovanou část diplomového spisu. K sémiotické analýze a ilustraci polysémické asymetrie jazykového znaku si diplomantka vybrala dva velmi vhodné texty jak z hlediska literárně-estetického tak tematického, a to novelu Gustava Flauberta *Hérodiad*, jež je součástí díla *Trois contes* z roku 1877, a historické jednoaktové drama Oscara Wilda *Salomé* z roku 1893, v první verzi napsané francouzsky. Obě literární díla jsou tematicky a kontextuálně propojena prastarým mýtem „femme fatale“, jež zažívá svou renesanci v dekadentní atmosféře „fin de siècle“. Onou „femme fatale“ je v tomto případě symbolická, fascinující postava biblické Salomé, která svůdným tancem plným erotických náznaků a skrytého smyslu dosáhne své pomsty. Sémiotická analýza této vrcholné scény zdařile ilustruje, na pozadí charakterizace literárního mýtu, obraznou sílu jazykově-estetických prostředků, které dokáží sugestivně zprostředkovat onu neopakovatelnou omamnou, ba živočišnou atmosféru tance „sedmi závojů“, byť je v obou dílech zobrazena odlišně: text Wildova dramatu jen sugestivně naznačuje, co se má dít na jevišti, naproti tomu Flaubert líčí celou scénu velmi detailně a barvitě.

Diplomová práce Sylvie Fraňkové je napsána dobrou češtinou bez závažnějších chyb stejně jako francouzské résumé. Diplomantka prokázala schopnost vyhledat a zpracovat obsáhlou odbornou bibliografii a pracovat s dalšími nezbytnými instrumenty odborného textu. Předložený spis tedy ráda doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 25. 5. 2012

Renáta Listíková – vedoucí DP

